

Ημέρα Μνήμης για τη Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού - 106 χρόνια μετά τα θύματα ζητούν δικαίωση

/ [Επικαιρότητα](#)

Η Ημέρα Μνήμης για τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου καθιερώθηκε το 1994 με απόφαση της Βουλής των Ελλήνων και τιμάται κάθε χρόνο στις 19 Μαΐου.

Στις 19 Μαΐου 1919, κατά τη διάρκεια της Μικρασιατικής Εκστρατείας, ο Κεμάλ Ατατούρκ αποβιβάστηκε στη Σαμψούντα του Πόντου και δρομολόγησε τη δεύτερη και σκληρότερη φάση της Γενοκτονίας των Ποντιακού Ελληνισμού, η οποία έγινε στο πλαίσιο του Απελευθερωτικού Αγώνα των Τούρκων κατά των Δυτικών (Αγγλογάλλων, Ιταλών, Ελλήνων), που κατείχαν εδάφη της Μικράς Ασίας. **Από 200.000 έως 350.000 είναι οι Ελληνοπόντιοι, που εξολοθρεύτηκαν από τους Νεότουρκους κατά την περίοδο 1916-1923, σ' ένα σύνολο 750.000 περίπου.**

Ο νόμος 2193/94, που δημοσιεύτηκε στις 11 Μαρτίου 1994 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Φύλλο 32 Α') καθιερώνει την 19η Μαΐου ως Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου.

“Τιμούμε και εφέτος τη μνήμη χιλιάδων Ελλήνων του Πόντου που ξεριζώθηκαν από τις εστίες τους, εξοντώθηκαν και βασανίστηκαν.

Πρόκειται για μία μαύρη σελίδα στην παγκόσμια ιστορία, που παραβιάζει τον πυρήνα κάθε αξίας ανθρωπισμού. Αποτελεί χρέος μας να κρατήσουμε ζωντανή τη μνήμη και να αγωνιζόμαστε για την αναγνώριση της ιστορικής αλήθειας, χωρίς να λησμονούμε το παρελθόν. Οι Πόντιοι χτυπήθηκαν, όμως δεν ηττήθηκαν. Κράτησαν την παράδοση και τη γλώσσα τους, χτίζοντας με υπερηφάνεια και εργατικότητα ξανά τη ζωή τους στην πατρίδα μας. Εμπλουτίζουν, έτσι, την κοινωνία μας και την ελληνική ταυτότητα εδώ και πάνω από έναν αιώνα. Η κληρονομιά τους ζει, πια, σε κάθε γωνιά της χώρας και σε κάθε νέα γενιά που φέρει το βάρος και την αξιοπρέπεια της ποντιακής καταγωγής. Είμαστε πάντα στο πλευρό τους. Στο πλευρό της Αλήθειας και της Δικαιοσύνης”, έγραψε σε ανάρτησή του για την Ημέρα Μνήμης ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης.

Σε ανάρτησή της για την ημέρα μνήμης η Ένωση Ποντιακής Νεολαίας Αττικής γράφει:

“Για τις φωνές που σίγησαν βίαια.

Για τις ρίζες που ξεριζώθηκαν.

Για τη μνήμη που δεν διαπραγματευόμαστε.

Για τις 353.000 ψυχές που ακόμα ζητούν δικαίωση.

106 χρόνια από τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου.

Η μνήμη είναι η δύναμή μας.

Μπροστά στο νέο περίπτερο της Ε.Πο.Ν.Α., η νεολαία γράφει τη δική της συνέχεια: δεν ξεχνά, δεν σιωπά, δεν σταματά να αγωνίζεται.”

Άναψε η «Φλόγα της Μνήμης» στη Θεσσαλονίκη

«Ό,τι αφήνουμε πίσω ξεχνιέται, και 'μεις πρέπει να παραμείνουμε συνεπείς στη δέσμευσή μας πως δεν πρόκειται να αφήσουμε τα εγκλήματα να ξεχαστούν, γιατί η λήθη είναι μία δεύτερη Γενοκτονία», επισήμανε ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης Στέλιος Αγγελούδης, σε εκδήλωση του κεντρικού δήμου, στην πλατεία Αγίας Σοφίας, με αφορμή την αυριανή Ημέρα Μνήμης για τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου.

Μιλώντας μπροστά από το μνημείο Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού, ο κ. Αγγελούδης έστειλε το μήνυμα πως «ο αγώνας για τη διεθνή αναγνώριση των γενοκτονικών πολιτικών που εφαρμόστηκαν στον Πόντο δεν πρόκειται να σταματήσει». Τόνισε, δε, το χρέος «να εντείνουμε τις προσπάθειες, να συντονίσουμε τον βηματισμό μας, ώστε ολόκληρος ο κόσμος να μάθει την πραγματική αλήθεια, τα τραγικά γεγονότα που οδήγησαν στον αφανισμό 353.000 ψυχών».

Αποτίοντας φόρος τιμής στα θύματα του Πόντου «που 106 χρόνια μετά ζητούν ακόμη δικαίωση», ο ίδιος έκανε λόγο για ένα «στυγνό έγκλημα», υπογραμμίζοντας ότι η ιστορία είναι ενεργή, αλλά, κυρίως ζώσα, και διεκδικεί το δικαίωμα της δικαίωσης, της αναγνώρισης και της συγγνώμης. Στην εκδήλωση με τίτλο «Φλόγα στη Μνήμη», χαιρετισμό απηύθυναν η πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ποντιακών Σωματείων Χριστίνα Σαχινίδου - Τσαρτσίδου, ο αντιπρόεδρος της Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδος, Αναστάσιος Αντωνιάδης και η εκπρόσωπος της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας Όλια Βασιλάκη.

Παρέστησαν εκπρόσωποι του Ελληνικού Κοινοβουλίου, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, φορέων της Θεσσαλονίκης, Ποντιακών ομοσπονδιών, συλλόγων και σωματείων κ.ά. Η εκδήλωση πλαισιώθηκε με ποντιακά τραγούδια και χορούς, ενώ τηρήθηκε ενός λεπτού σιγής στη μνήμη των θυμάτων του Πόντου.

Η συστηματική εξόντωση

Η τακτική των Τούρκων υπήρξε μεθοδική. Φόνευσαν Πόντιους προκρίτους, βουλευτές, δημοσιογράφους, καθηγητές, μαθητές και ιερείς, μετά από υποτιθέμενες δίκες στα «Δικαστήρια Ανεξαρτησίας», ώστε όσοι Έλληνες επιζήσουν να απομείνουν ακέφαλοι και ανίκανοι όποιας οργάνωσης· λεηλάτησαν και διέλυσαν τα μοναστήρια, όπως τις ιστορικές Μονές Παναγίας Σουμελά και Αγίου Ιωάννου Βαζελώνος· κατέστρεψαν τα ιερά κειμήλια των εκκλησιών· αιχμαλώτισαν, βασάνισαν τους μοναχούς και τις μοναχές και ορισμένους τους σκότωσαν. Εξισλάμισαν βίαια τους Έλληνες κατοίκους δεκάδων χωριών· υποχρέωσαν ετσιθελικά Χριστιανές να παντρευτούν μουσουλμάνους· σκότωσαν έγκυες γυναίκες· άρπαξαν άλλες και τις διέφθειραν με τις χυδαίες ορέξεις τους, τις έκλεισαν στα σύγχρονα χαρέμια τους και τους επέβαλαν να κυοφορήσουν τα προϊόντα του βιασμού· δολοφόνησαν μικρά παιδιά.

Ωστόσο, ο ποντιακός ελληνισμός παρά τη φρόκη της εξόντωσης, τις λεηλασίες και ωμότητες, την εκρίζωση και τον εκτοπισμό που βίωσε, δεν ξέχασε, δεν ξεχνά. Διατήρησε και διατηρεί αναλλοίωτη την ιστορική του μνήμη, τον δυναμισμό και την πλούσια παράδοσή του.

Οι φάσεις

Η πρώτη φάση της Γενοκτονίας εναντίον των Ελλήνων αρχίζει το 1908 και κρατά μέχρι την έναρξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, όταν το Ανατολικό ζήτημα, η άνοδος των Νεότουρκων, οι Βαλκανικοί Πόλεμοι και η είσοδος της Γερμανίας ως στρατηγικού εταίρου του Οθωμανικού κράτους, δημιούργησαν τις συνθήκες για την έναρξη των διωγμών των Ελλήνων.

Η δεύτερη περίοδος ξεκίνησε το 1915, όταν οι συγκρούσεις του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου αναβάθμισαν την πολιτική της Γενοκτονίας. Το σχέδιο εξόντωσης υλοποιείται με τη συμμετοχή του στρατού και παραστρατιωτικών ομάδων και στοχεύει στη δολοφονία ή την εκτόπιση των ανδρών σε στρατόπεδα συγκέντρωσης και στην εξόντωση των γυναικών, των παιδιών και των ηλικιωμένων.

Η περίοδος 1919-1923 αποτελεί την τρίτη, τελευταία και πιο έντονη φάση της γενοκτονίας με την εδραίωση του Μουσταφά Κεμάλ («Ατατούρκ») στο οθωμανικό εσωτερικό. Από το 1919 και μέχρι τον Αύγουστο του 1923 ο Κεμάλ προχώρησε στη τελευταία φάση εξόντωσης των Ελλήνων.

